

ΓΝΩΜΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 11ης Οκτωβρίου 2017

σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 σε σχέση με την υποχρέωση εκκαθάρισης, την αναστολή της υποχρέωσης εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που δεν εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, την εγγραφή και την εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις απαιτήσεις για αρχεία καταγραφής συναλλαγών

(CON/2017/42)

(2017/C 385/04)

Εισαγωγή και νομική βάση

Στις 6 και στις 9 Ιουνίου 2017, αντίστοιχα, η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έλαβε αιτήματα του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη διατύπωση γνώμης σχετικά με πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 σε σχέση με την υποχρέωση εκκαθάρισης, την αναστολή υποχρέωσης εκκαθάρισης, τις απαιτήσεις αναφοράς, τις τεχνικές μείωσης κινδύνου για συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που δεν εκκαθαρίζονται από κεντρικό αντισυμβαλλόμενο, την εγγραφή και την εποπτεία των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις απαιτήσεις για αρχεία καταγραφής συναλλαγών ⁽¹⁾ (εφεξής ο «προτεινόμενος κανονισμός»).

Η αρμοδιότητα της ΕΚΤ για τη διατύπωση γνώμης βασίζεται στο άρθρο 127 παράγραφος 4 και στο άρθρο 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς ο προτεινόμενος κανονισμός περιέχει διατάξεις που επηρεάζουν τα βασικά καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ) όσον αφορά τη χάραξη και εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής και την προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών κατά το άρθρο 127 παράγραφος 2 πρώτη και τέταρτη περίπτωση της Συνθήκης, τη συμβολή του ΕΣΚΤ στην ομαλή άσκηση πολιτικών που αφορούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος κατά τα αναφερόμενα στο άρθρο 127 παράγραφος 5 της Συνθήκης, καθώς και τα ειδικά καθήκοντα που ανατίθενται στην ΕΚΤ όσον αφορά την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων βάσει του άρθρου 127 παράγραφος 6 της Συνθήκης. Η παρούσα γνώμη εκδόθηκε από το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με το άρθρο 17.5 πρώτη πρόταση του εσωτερικού κανονισμού της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Γενικές παρατηρήσεις

Η ΕΚΤ υποστηρίζει εν γένει την πρωτοβουλία της Επιτροπής όσον αφορά την εισαγωγή στοχευμένων τροποποιήσεων στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽²⁾ με σκοπό την απλοποίηση των εφαρμοστέων κανόνων και την εξάλειψη δυσανάλογων επιβαρύνσεων.

Ειδικές παρατηρήσεις

1. *Εξαίρεση των συναλλαγών κεντρικής τράπεζας*
- 1.1. Το άρθρο 1 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 εξαιρεί τα μέλη του ΕΣΚΤ από την υποχρέωση αναφοράς, όχι όμως και τους αντισυμβαλλομένους τους. Κατά συνέπεια, σε περίπτωση σύναψης σύμβασης παραγώγων με ορισμένο μέλος του ΕΣΚΤ, ο αντισυμβαλλόμενος του τελευταίου θα πρέπει να αναφέρει τα στοιχεία της συναλλαγής στο αρχείο καταγραφής συναλλαγών. Στο πλαίσιο αυτό αξίζει να αναφερθεί ότι οι σχετικές συναλλαγές των κεντρικών τραπεζών εξαιρούνται από την υποχρέωση αναφοράς βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽³⁾. Εξάλλου, οι εν λόγω συναλλαγές που αφορούν την άσκηση νομισματικής και συναλλαγματικής πολιτικής, καθώς και τις πολιτικές χρηματοπιστωτικής σταθερότητας, εξαιρούνται από την υποχρέωση γνωστοποίησης βάσει της οδηγίας 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁴⁾ και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ COM(2017) 208 τελικό.

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2012, για τα εξωχρηματιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 1).

⁽³⁾ Κανονισμός (ΕΕ) 2015/2365 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2015, περί διαφάνειας των συναλλαγών χρηματοδότησης τίτλων και επαναχρησιμοποίησης, και περί τροποποίησης του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 337 της 23.12.2015, σ. 1).

⁽⁴⁾ Οδηγία 2014/65/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και την τροποποίηση της οδηγίας 2002/92/ΕΚ και της οδηγίας 2011/61/ΕΕ (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 349).

⁽⁵⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 600/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 (ΕΕ L 173 της 12.6.2014, σ. 84).

- 1.2. Η ΕΚΤ εκφράζει την ανησυχία της όσον αφορά τους κινδύνους που ενέχει το ενδεχόμενο, παρά το καθεστώς εμπιστευτικότητας που εφαρμόζουν οι αντισυμβαλλόμενοι, πληροφορίες προερχόμενες από πράξεις πολιτικής του ΕΣΚΤ να διαρρεύσουν στον κοινό και συναλλαγές των εθνικών κεντρικών τραπεζών (ΕθνΚΤ) του ΕΣΚΤ να αναγνωριστούν από τους συμμετέχοντες στις αγορές. Πράγματι, αυτό θα μπορούσε να έχει αρνητικό αντίκτυπο στην άσκηση των καθηκόντων των ΕθνΚΤ όσον αφορά τις συγκεκριμένες συναλλαγές των κεντρικών τραπεζών, ιδίως στον τομέα της νομισματικής πολιτικής ή των πράξεων συναλλάγματος, όπου απαιτείται εμπιστευτικότητα⁽¹⁾. Η απαίτηση αναφοράς στα αρχεία καταγραφής συναλλαγών από τους αντισυμβαλλομένους των μελών του ΕΣΚΤ όλων των στοιχείων που αφορούν τις συναλλαγές τους συνεπάγεται έμμεσα τη θέσπιση υποχρέωσης αναφοράς των συναλλαγών των κεντρικών τραπεζών, περιορίζοντας κατά τον τρόπο αυτόν την αποτελεσματικότητα της χορηγούμενης στα μέλη του ΕΣΚΤ εξάιρεσης. Είναι επομένως σημαντικό τα βιβλία των μελών του ΕΣΚΤ να προστατεύονται και οι πληροφορίες που βασίζονται στις πράξεις των κεντρικών τραπεζών να παραμένουν αποτελεσματικές⁽²⁾.
- 1.3. Προκειμένου, επομένως, να διασφαλιστεί η συνέχεια της αποτελεσματικής εκπλήρωσης των εκ του καταστατικού καθηκόντων των ΕθνΚΤ, η ΕΚΤ θεωρεί σημαντική, την πλήρη εξάιρεση των συναλλαγών των κεντρικών τραπεζών από τις υποχρεώσεις αναφοράς.
2. Υποχρέωση αναφοράς
- 2.1. Όσον αφορά την προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 9 παράγραφος 1, η ΕΚΤ λαμβάνει υπόψη τα αποτελέσματα της εκτίμησης επιπτώσεων που εκπόνησε η Επιτροπή και αντιλαμβάνεται την ανάγκη μείωσης της επιβάρυνσης που συνεπάγεται η υποχρέωση αναφοράς για τους μικρούς μη χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλομένους. Εν προκειμένω, επικροτεί την προτεινόμενη από την Επιτροπή λύση, η οποία συνίσταται στην ανάληψη της σχετική υποχρέωσης, σε ορισμένες συγκεκριμένες περιπτώσεις, από τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους, τους χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλομένους, τις εταιρείες διαχείρισης οργανισμών συλλογικών επενδύσεων σε κινητές αξίες και τους διαχειριστές οργανισμών εναλλακτικών επενδύσεων⁽³⁾. Η συγκεκριμένη πρόταση φαίνεται να επιτυγχάνει τη δέουσα ισορροπία μεταξύ της διασφάλισης της πληρότητας των στοιχείων, της μείωσης της σχετικής επιβάρυνσης και, ταυτόχρονα, της προσαρμογής της δομής των υποχρεώσεων αναφοράς που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2365.
- 2.2. Ο προτεινόμενος κανονισμός εξαιρεί επίσης από την υποχρέωση αναφοράς όλες τις εντός ομίλου συναλλαγές στις οποίες συμμετέχει μη χρηματοοικονομικός αντισυμβαλλόμενος⁽⁴⁾. Η ΕΚΤ εκφράζει την ανησυχία της όσον αφορά τη συγκεκριμένη τροποποίηση για τους λόγους που αναφέρονται στις παραγράφους 2.2.1 έως 2.2.3.
- 2.2.1. Βάσει αναλύσεων των υφιστάμενων στοιχείων, η επιβεβαίωση ότι ορισμένη σύμβαση εξωχρηματοιστηριακών παραγώγων αποτελεί κατά το υφιστάμενο πλαίσιο αναφορών του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012⁽⁵⁾ συναλλαγή εντός ομίλου, αποδεικνύεται συχνά αναξιόπιστη κατόπιν διασταύρωσης με άλλες πηγές στοιχείων. Στο πλαίσιο της συνεχούς βελτίωσης της ποιότητας των στοιχείων, συνεπώς, η άνευ όρων εξάιρεση των αναφορών εντός ομίλου συναλλαγών για τους μη χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλομένους συνεπάγεται τον κίνδυνο καταχρηστικής επιλογής ευνοϊκότερου κανονιστικού καθεστώτος από τις μονάδες παροχής στοιχείων.
- 2.2.2. Οι συναλλαγές εντός ομίλου στις οποίες συμμετέχουν μη χρηματοοικονομικοί αντισυμβαλλόμενοι εξαίρονται από την παροχή ασφάλειας υπό τον όρο της εκπλήρωσης ορισμένων προϋποθέσεων και της έγκρισης των αρμόδιων αρχών⁽⁶⁾. Η ΕΚΤ εκφράζει την ανησυχία της για το γεγονός ότι σε περίπτωση που δεν πληρούνται οι ως άνω προϋποθέσεις και οι αντισυμβαλλόμενοι προβαίνουν σε ανταλλαγή ασφαλειών για τις συναλλαγές τους εντός του ομίλου, κίνδυνοι που συνδέονται με τα περιθώρια ασφαλείας και την υπερκυκλικότητα των ασφαλειών ενδέχεται να μην παρακολουθούνται όταν δεν υπάρχει υποχρέωσης αναφοράς. Η εν λόγω ασυμμετρία θα μπορούσε να οδηγήσει στη διάρρηξη της συμπληρωματικότητας μεταξύ διαφάνειας και μείωσης του κινδύνου, η οποία αποτελεί και τον πυρήνα του πλαισίου πολιτικής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.
- 2.2.3. Η προτεινόμενη εξάιρεση μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσει σε εξελιγμένες μορφές καταστρατήγησης των υποχρεώσεων αναφοράς που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 648/2012, με τη δρομολόγηση συναλλαγών μέσω μη χρηματοοικονομικών θυγατρικών μεγαλύτερων χρηματοπιστωτικών ομίλων. Λόγω του υψηλού ποσοστού συμμετοχής μη χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων στις συναλλαγές παραγώγων επί συναλλάγματος, ο αντίκτυπος της τροποποίησης θα μπορούσε να έχει ιδιαίτερη σημασία για την αναφορά παραγώγων συναλλάγματος.

⁽¹⁾ Βλέπε παράγραφο 7 της γνώμης CON/2012/21. Όλες οι γνώμες της ΕΚΤ δημοσιεύονται στον δικτυακό της τόπο (www.ecb.europa.eu).

⁽²⁾ Βλέπε σελίδες 2 και 13 έως 14 της απάντησης της ΕΚΤ στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών [ECB response to the European Commission's consultation on the review of the European Market Infrastructure Regulation (EMIR)] της 2ας Σεπτεμβρίου 2015, η οποία είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽³⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 7 στοιχείο β) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁴⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 7 στοιχείο α) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁵⁾ Βλέπε άρθρο 3 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

⁽⁶⁾ Βλέπε άρθρο 11 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

- 2.3. Η ΕΚΤ θεωρεί ότι η υπερβολική επιβάρυνση που συνεπάγεται η παροχή στοιχείων για τους μικρούς μη χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλομένους αντιμετωπίζεται ήδη με την υποχρέωση των χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων να προβαίνουν στις σχετικές αναφορές για λογαριασμό μη χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων⁽¹⁾ ακόμη και στην περίπτωση συναλλαγών εντός ομίλου. Το οριακό κόστος των επιπλέον αναφορών για μη χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλομένους οι οποίοι θα πρέπει να διαθέτουν ήδη τις κατάλληλες υποδομές πληροφοριακών συστημάτων θα είναι μάλλον αμελητέο. Για τους λόγους αυτούς η ΕΚΤ προτείνει οι συναλλαγές εντός ομίλου μεταξύ χρηματοοικονομικών και μη χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων να μην εξαιρούνται από την παροχή στοιχείων. Από τις εντός ομίλου συναλλαγές μεταξύ μη χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων, θα πρέπει να εξαιρούνται μόνον αυτές που συνάπτονται από μικρούς μη χρηματοοικονομικούς αντισυμβαλλομένους οι οποίοι δεν δημιουργούν συστημικό κίνδυνο. Με βάση τα παραπάνω, η ΕΚΤ προτείνει την εξαίρεση παροχής στοιχείων για συναλλαγές εντός ομίλου μεταξύ μη χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων υπό την προϋπόθεση ότι οι τελευταίοι δεν υπόκεινται σε υποχρέωση εκκαθάρισης. Κατά συνέπεια, μη χρηματοοικονομικοί αντισυμβαλλόμενοι που υπόκεινται στην παραπάνω υποχρέωση οφείλουν να παρέχουν στοιχεία για λογαριασμό άλλων μη χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων σε περίπτωση εντός ομίλου συναλλαγών μεταξύ αυτών.
- 2.4. Η ΕΚΤ παρατηρεί ότι οι συναλλαγές εντός ομίλου στις οποίες συμμετέχει αντισυμβαλλόμενος τρίτης χώρας, για τον οποίο δεν έχει εκδοθεί απόφαση περί ισοδυναμίας από την Επιτροπή, θα υπόκεινται παρ' όλα αυτά στην υποχρέωση αναφοράς και ότι η υφιστάμενη εξαίρεση⁽²⁾ δεν εφαρμόζεται επομένως στις εν λόγω συναλλαγές.
- 2.5. Η ΕΚΤ επικροτεί τις τροποποιήσεις στο άρθρο 9 παράγραφος 6. Η θέσπιση προτύπων για την αναγνώριση αντισυμβαλλομένων, συναλλαγών και τίτλων που τέθηκε σε εφαρμογή με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 2017/105 της Επιτροπής⁽³⁾ αποτελεί σημαντικό βήμα για τη βελτίωση της ποιότητας των στοιχείων που συλλέγονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Η ευθυγράμμιση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 με τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/2365 και τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 600/2014 είναι επίσης σημαντική για την εγγύηση της συγκρισιμότητας και τη διασφάλιση μιας παγκόσμιας αντίληψης για τις δραστηριότητες και τις δομές των χρηματοπιστωτικών αγορών.
3. *Τροποποιήσεις για τη διασφάλιση της ποιότητας των στοιχείων*
- 3.1. Η ΕΚΤ θεωρεί επωφελή εξέλιξη τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο άρθρο 78⁽⁴⁾ και στο άρθρο 81 παράγραφος 5⁽⁵⁾, καθώς θα διευκολύνουν την εναρμόνιση των διαδικασιών και πολιτικών των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες τα τελευταία παρέχουν στοιχεία στις αρμόδιες αρχές.
- 3.2. Η ΕΚΤ χαίρεται επίσης την εντολή που ανατίθεται στην Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΑΚΑΑ) σχετικά με την υποβολή έκθεσης για την εφαρμογή της υποχρέωσης παροχής στοιχείων κατά το νέο άρθρο 85 παράγραφος 3 στοιχείο δ)⁽⁶⁾, θα επικροτούσε δε τη συμμετοχή του ΕΣΚΤ κατά την κατάρτιση της έκθεσης προς την Επιτροπή σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο.
4. *Συμμόρφωση των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνου, εξαιρέσεις συναλλαγών εντός ομίλου και κεφαλαιακές απαιτήσεις*
- 4.1. Η ΕΚΤ υποστηρίζει την πρόταση που προβλέπει ότι θα πρέπει να υπάρχουν εποπτικές διαδικασίες για την εξασφάλιση της αρχικής και διαρκούς επικύρωσης των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνου που απαιτούν έγκαιρη, επακριβή και κατάλληλα διαχωρισμένη ανταλλαγή ασφαλειών όσον αφορά τις συμβάσεις εξωχρηματοπιστηριακών παραγώγων⁽⁷⁾.
- 4.2. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι στο πλαίσιο του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου⁽⁸⁾, τα καθήκοντα που αφορούν τη διασφάλιση της συμμόρφωσης των πιστωτικών ιδρυμάτων με τις απαιτήσεις διαχείρισης κινδύνου του άρθρου 11 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 όσον αφορά τις διαδικασίες για την έγκαιρη, επακριβή και κατάλληλα διαχωρισμένη ανταλλαγή παροχής ασφάλειας, περιλαμβανομένων των συνδεδεμένων εξαιρέσεων των εντός ομίλου συναλλαγών⁽⁹⁾ και με την απαίτηση στον τομέα των ιδίων κεφαλαίων του άρθρου 11 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 όσον αφορά την κατοχή επαρκών και αναλογικών κεφαλαίων για τη διαχείριση των κινδύνων που δεν καλύπτονται από ενδεδειγμένη ανταλλαγή ασφαλείας, αποτελούν καθήκοντα εποπτικής φύσης και ως εκ τούτου εμπίπτουν στα καθήκοντα που ανατίθενται στην ΕΚΤ με το άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχεία ε) και δ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2013.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 7 στοιχείο β) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 13 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

⁽³⁾ Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2017/105 της Επιτροπής, της 26ης Οκτωβρίου 2016, για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1247/2012 για τον καθορισμό εκτελεστικών τεχνικών προτύπων όσον αφορά τον μορφότυπο και τη συχνότητα αναφορών συναλλαγών σε αρχεία καταγραφής συναλλαγών σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τα εξωχρηματοπιστηριακά παράγωγα, τους κεντρικούς αντισυμβαλλόμενους και τα αρχεία καταγραφής συναλλαγών (ΕΕ L 17 της 21.1.2017, σ. 17).

⁽⁴⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 16 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁵⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 17 στοιχείο γ) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁶⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 19 στοιχείο γ) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁷⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 9 στοιχείο α) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁸⁾ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1024/2013 του Συμβουλίου, της 15ης Οκτωβρίου 2013, για την ανάθεση ειδικών καθηκόντων στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα σχετικά με τις πολιτικές που αφορούν την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων (ΕΕ L 287 της 29.10.2013, σ. 63).

⁽⁹⁾ Βλέπε άρθρο 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012.

5. Διαφάνεια κεντρικών αντισυμβαλλομένων

- 5.1. Η ΕΚΤ υποστηρίζει την πρόταση που προβλέπει ότι οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι θα πρέπει να παρέχουν στα εκκαθαριστικά τους μέλη εργαλείο για την προσομοίωση των απαιτήσεων αρχικού περιθωρίου και λεπτομερή επισκόπηση των μοντέλων αρχικού περιθωρίου που χρησιμοποιούν ⁽¹⁾. Αυτό θα αυξήσει τη διαφάνεια και προβλεψιμότητα των απαιτήσεων αρχικού περιθωρίου, διευκολύνοντας κατά τον τρόπο αυτόν τους συμμετέχοντες στην εκκαθάριση να αποκτήσουν αντίληψη των κινδύνων και του κόστους που συνεπάγεται η συμμετοχή σε κεντρικό αντισυμβαλλόμενο.
- 5.2. Επίσης, η ΕΚΤ προτείνει τη συμπερίληψη εργαλείων μακροπροληπτικής παρέμβασης, προκειμένου να αποφευχθεί η συσσώρευση συστημικού κινδύνου που προκύπτει, ιδίως, από την υπερβολική μόχλευση και να περιοριστεί περαιτέρω η υπερκυκλικότητα των περιθωρίων και των περικοπών. Προτείνει δε οι σχετικές αρχές για τα μακροπροληπτικά εργαλεία να θεσπιστούν στην πράξη επιπέδου 1. Τα μακροπροληπτικά εργαλεία πολιτικής θα εφαρμόζονται στους αντισυμβαλλομένους σε επίπεδο συναλλαγής. Κατά τον τρόπο αυτόν, θα επηρεαστούν όλες οι σχετικές συναλλαγές, περιλαμβανομένων και εκείνων που συνάπτονται από μη τραπεζικά ιδρύματα, ανεξαρτήτως εάν οι εν λόγω συναλλαγές έχουν συναφθεί σε κεντρικώς ή μη κεντρικώς εκκαθαριζόμενη αγορά ή από αντισυμβαλλομένους της Ένωσης οι οποίοι εκκαθαρίζουν τις συναλλαγές τους μέσω κεντρικού αντισυμβαλλομένου τρίτης χώρας ⁽²⁾. Οι αναγκαίες αρχές και απαιτήσεις για τέτοιου είδους μακροπροληπτικά εργαλεία θα πρέπει να συμπεριληφθούν, αν όχι στην παρούσα πρόταση, με την επόμενη δοθείσα κατάλληλη ευκαιρία, π.χ. κατά την προσεχή αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 το 2020.
- 5.3. Επίσης, όπως επισημαίνεται στην προσφάτως δημοσιευθείσα έκθεση του ΕΣΣΚ για την αναθεώρηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 ⁽³⁾, η ΕΚΤ θεωρεί ότι οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι που δραστηριοποιούνται στην Ένωση θα πρέπει να υποχρεούνται στη δημοσίευση ποσοτικών και ποιοτικών πληροφοριών σύμφωνα με τις αρχές της CPMI-IOSCO περί δημοσίευσης ⁽⁴⁾. Μια ισχυρότερη νομική βάση που θα υποχρεώνει τους κεντρικούς αντισυμβαλλομένους να δημοσιεύουν στοιχεία σύμφωνα με τις ανωτέρω αρχές πρόκειται να συνδράμει στη μεγαλύτερη εξοικείωση του χρηματοπιστωτικού κλάδου και του ευρύτερου κοινού με το περίπλοκο περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιούνται οι κεντρικοί αντισυμβαλλόμενοι.

6. Η ταξινόμηση οντοτήτων ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση ως χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων

- 6.1. Η ΕΚΤ σημειώνει ότι προτείνεται η ταξινόμηση των οντοτήτων ειδικού σκοπού για τιτλοποίηση (ΟΕΣΤ) ως χρηματοοικονομικών αντισυμβαλλομένων ⁽⁵⁾. Ωστόσο, το άρθρο 27 της πρότασης κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση κοινών κανόνων για τιτλοποιήσεις και τη δημιουργία ευρωπαϊκού πλαισίου για απλές, διαφανείς και τυποποιημένες τιτλοποιήσεις και την τροποποίηση των οδηγιών 2009/65/ΕΚ, 2009/138/ΕΚ, 2011/61/ΕΕ και κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1060/2009 και (ΕΕ) αριθ. 648/2012 ⁽⁶⁾ προτείνει την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012 και την εξαίρεση από την υποχρέωση εκκαθάρισης των οντοτήτων ειδικού σκοπού για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση από την υποχρέωση εκκαθάρισης, υπό την προϋπόθεση ότι ο πιστωτικός κίνδυνος αντισυμβαλλομένου μετριάζεται επαρκώς. Η ΕΚΤ επαναλαμβάνει τη θέση της ⁽⁷⁾ ότι οι ως άνω οντότητες θα πρέπει να εξαιρούνται πλήρως τόσο από την υποχρέωση εκκαθάρισης όσο και από τις νομοθετικές απαιτήσεις παροχής ασφαλειών ⁽⁸⁾.
- 6.2. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ υποστηρίζει τις διατάξεις του άρθρου 27 της πρότασης που αναφέρονται στην παράγραφο 6.1, περιλαμβανομένης της εντολής των Ευρωπαϊκών Εποπτικών Αρχών να καταρτίζουν σχέδια ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που καθορίζουν κριτήρια για τον καθορισμό των ρυθμίσεων, στο πλαίσιο καλυμμένων ομολόγων ή τιτλοποιήσεων, που μειώνουν επαρκώς τον πιστωτικό κίνδυνο αντισυμβαλλομένου και θα πρέπει να εκδοθούν από την Επιτροπή ⁽⁹⁾, καθώς και άλλες αναγκαίες τροποποιήσεις που εξαιρούν τις οντότητες ειδικού σκοπού για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση τόσο από τις υποχρεώσεις εκκαθάρισης όσο και από τις υποχρεώσεις παροχής περιθωρίου ασφαλείας. Η εν λόγω μεταχείριση είναι απαραίτητη για την επίτευξη ίσων όρων ανταγωνισμού σε σχέση με τα αποδεκτά καλυμμένα ομόλογα και μπορεί να δικαιολογηθεί από λόγους προληπτικής εποπτείας όσον αφορά τις οντότητες ειδικού σκοπού για απλή, διαφανή και τυποποιημένη τιτλοποίηση.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 10 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁾ Αυτό συνάδει με τη θέση της ΕΚΤ στην απάντησή της στη διαβούλευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σχετικά με την αναθεώρηση του κανονισμού για τις υποδομές ευρωπαϊκών αγορών [ECB response to the European Commission's consultation on the review of the European Market Infrastructure Regulation (EMIR)] της 2ας Σεπτεμβρίου 2015, η οποία είναι διαθέσιμη στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽³⁾ Η αναθεώρηση του κανονισμού για τις υποδομές των ευρωπαϊκών αγορών (The Revision of the European Market Infrastructure Regulation), ΕΣΣΚ, Απρίλιος 2017. Το έγγραφο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα https://www.esrb.europa.eu/pub/pdf/other/20170421_esrb_emir.en.pdf

⁽⁴⁾ Τελική έκθεση του συμβουλίου CPMI-IOSCO σχετικά με τα πρότυπα δημοσίευσης ποσοτικών στοιχείων (Public quantitative disclosure standards for central counterparties), Φεβρουάριος 2015. Το έγγραφο είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα <http://www.bis.org/cpmi/publ/d125.pdf>

⁽⁵⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁶⁾ COM(2015) 472 τελικό.

⁽⁷⁾ Βλέπε κοινή απάντηση της Bank of England και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής τράπεζας στο έγγραφο διαβούλευσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με τίτλο «An EU framework for simple, transparent and standardised securitisation», διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ (www.ecb.europa.eu).

⁽⁸⁾ Σχετικά με την εξαίρεση από την απαίτηση παροχής ασφαλειών, βλέπε παραγράφους 2.2 και 5.5 της γνώμης CON/2016/11.

⁽⁹⁾ Βλέπε άρθρο 27 παράγραφο 2 του εγγράφου COM(2015) 472.

7. Τροποποιήσεις στη μεθοδολογία υπολογισμού των θέσεων των αντισυμβαλλομένων στις συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων

Η ΕΚΤ σημειώνει ότι η προτεινόμενη εισαγωγή μεθοδολογίας για τον υπολογισμό των θέσεων σε συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων που είναι χρήσιμες για τον προσδιορισμό του κατά πόσον ένας χρηματοοικονομικός ή μη χρηματοοικονομικός αντισυμβαλλόμενος υπόκειται στην υποχρέωση εκκαθάρισης, η οποία βασίζεται στα δεδομένα τέλους περιόδου και όχι σε μια κυλιόμενη μέση θέση στις συμβάσεις εξωχρηματιστηριακών παραγώγων σε διάστημα 30 εργάσιμων ημερών⁽¹⁾, μπορεί να δημιουργήσει κίνητρο για δραστηριότητες «βιτρίνας» («window dressing») προκειμένου να αποφευχθεί η υποχρέωση εκκαθάρισης. Ως εκ τούτου, η ΕΚΤ προτείνει να προστεθεί στο νέο άρθρο 4α παράγραφος 2⁽²⁾ και στο νέο άρθρο 10 παράγραφος 2⁽³⁾, τα οποία εισάγει ο προτεινόμενος κανονισμός, η απαίτηση οι χρηματοοικονομικοί και μη χρηματοοικονομικοί αντισυμβαλλόμενοι να είναι σε θέση να αποδεικνύουν στην οικεία αρμόδια αρχή ότι ο υπολογισμός της συνολικής θέσης τέλους του μήνα σε συμβόλαια εξωχρηματιστηριακών παραγώγων δεν οδηγεί σε συστηματική υποτίμηση της συνολικής θέσης.

8. Ο συμβουλευτικός ρόλος της ΕΚΤ όσον αφορά σχέδια κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων

- 8.1. Αξίζει να υπενθυμιστεί ότι τα σχέδια των κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων της Επιτροπής χαρακτηρίζονται ως «προτεινόμενες πράξεις της Ένωσης» κατά την έννοια του άρθρου 127 παράγραφος 4 και του άρθρου 282 παράγραφος 5 της Συνθήκης. Οι κατ' εξουσιοδότηση και οι εκτελεστικές πράξεις συνιστούν νομικές πράξεις της Ένωσης. Η γνώμη της ΕΚΤ θα πρέπει να ζητείται σε εύθετο χρόνο για κάθε σχέδιο πράξης της Ένωσης, περιλαμβανομένων και των σχεδίων πράξεων κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων, που εμπίπτουν στους τομείς της αρμοδιότητάς της. Η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ διευκρινίστηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στην υπόθεση Επιτροπή κατά ΕΚΤ⁽⁴⁾ με αναφορά στα καθήκοντα και την εμπειρογνομosύνη της ΕΚΤ. Υπό το πρίσμα του γεγονότος ότι οι ασφαλείς και αποδοτικές υποδομές χρηματοπιστωτικών αγορών, ιδίως τα συστήματα εκκαθάρισης, είναι σημαντικά για την εκπλήρωση των βασικών καθηκόντων του ΕΣΚΤ βάσει του άρθρου 127 παράγραφος 2 της Συνθήκης και για την επιδίωξη του βασικού στόχου διατήρησης της σταθερότητας των τιμών βάσει του άρθρου 127 παράγραφος 1 της Συνθήκης, θα πρέπει να ζητείται δεόντως η γνώμη της ΕΚΤ σχετικά με τις κατ' εξουσιοδότηση και τις εκτελεστικές πράξεις που εκδίδονται βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012. Παρόλο που η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ απορρέει άμεσα από τη Συνθήκη, προκειμένου να διασφαλιστεί η σαφήνεια, η απαίτηση αυτή πρέπει επίσης να αντικατοπτρίζεται σε αιτιολογική σκέψη του προτεινόμενου κανονισμού. Έχοντας υπόψη τη σημασία των πράξεων κατ' εξουσιοδότηση και των εκτελεστικών πράξεων ως μέρος της εξέλιξης της νομοθεσίας της Ένωσης για τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες, η ΕΚΤ θα ασκήσει το συμβουλευτικό της ρόλο στα θέματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τα χρονοδιαγράμματα για την έκδοση αυτών των πράξεων και την ανάγκη να διασφαλιστεί ομαλή υιοθέτηση της νομοθεσίας εφαρμογής⁽⁵⁾.
- 8.2. Επιπλέον, όσον αφορά ορισμένα στοιχεία του προτεινόμενου κανονισμού, όχι μόνο η διαβούλευση με την ΕΚΤ αλλά και η έγκαιρη συμμετοχή των οικείων μελών του ΕΣΚΤ στην εκπόνηση σχεδίων ρυθμιστικών και εκτελεστικών τεχνικών προτύπων, κατ' εξουσιοδότηση πράξεων και εκτελεστικών πράξεων θα μπορούσαν να είναι ιδιαίτερα χρήσιμες και θα πρέπει να προβλέπονται ειδικά.
- 8.3. Κατ' αρχάς, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει εκτελεστικά τεχνικά πρότυπα, βάσει σχεδίων εκτελεστικών τεχνικών προτύπων που εκπονήθηκαν από την ΕΑΚΑΑ, καθορίζοντας τα πρότυπα δεδομένων και τις μορφές πληροφοριών που πρέπει να αναφέρονται, τις μεθόδους και τις ρυθμίσεις υποβολής αναφορών, τη συχνότητα των αναφορών και την ημερομηνία έως την οποία θα πρέπει να αναφέρονται οι συμβάσεις παραγώγων⁽⁶⁾. Το ΕΣΚΤ χρησιμοποιεί όλο και περισσότερα στοιχεία που συλλέγονται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012 κατά την εκπλήρωση των εντολών του. Προκειμένου να αξιοποιηθούν οι γνώσεις που έχει αποκτήσει το ΕΣΚΤ σχετικά με την ποιότητα των στοιχείων που αναφέρονται στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 648/2012, η ανάπτυξη σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων από την ΕΑΚΑΑ θα πρέπει να διεξάγεται σε στενή συνεργασία με τα οικεία μέλη του ΕΣΚΤ.
- 8.4. Δεύτερον, η Επιτροπή εξουσιοδοτείται να εκδίδει ρυθμιστικά τεχνικά πρότυπα βάσει σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων που εκπονήθηκαν από την ΕΑΚΑΑ, διευκρινίζοντας τις διαδικασίες για τη συμφωνία των στοιχείων μεταξύ των αρχείων καταγραφής συναλλαγών και τις διαδικασίες επαλήθευσης των στοιχείων ως προς την πληρότητα και την ακρίβειά τους και της συμμόρφωσής τους με τις απαιτήσεις υποβολής αναφορών⁽⁷⁾. Οι αρχές που έχουν απευθείας και άμεση πρόσβαση στα δεδομένα των αρχείων καταγραφής συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένων των οικείων μελών του ΕΣΚΤ, έχουν αναπτύξει σημαντική εμπειρογνομosύνη στον τομέα αυτό. Η διασφάλιση της αξιοποίησης αυτής της τεχνογνωσίας στην ανάπτυξη των ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων είναι επομένως σημαντική. Για τον σκοπό αυτόν, η ανάπτυξη σχεδίων ρυθμιστικών τεχνικών προτύπων από την ΕΑΚΑΑ θα πρέπει να διεξάγεται σε στενή συνεργασία με τα οικεία μέλη του ΕΣΚΤ.

⁽¹⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφοι 3 και 8 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽²⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 3 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽³⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 8 του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁴⁾ Επιτροπή κατά ΕΚΤ, υπόθεση C-11/00, ECLI: EU:C:2003:395, ιδίως σκέψεις 110 και 111. Στη σκέψη 110, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι η υποχρέωση διαβούλευσης με την ΕΚΤ σκοπεί «κυρίως να εξασφαλίσει ότι ο συντάκτης της πράξεως θα εκδώσει την πράξη αφού ακούσει τον οργανισμό ο οποίος, λόγω των ειδικών αρμοδιοτήτων που ασκεί στο κοινοτικό πλαίσιο και στον συγκεκριμένο τομέα και λόγω του υψηλού βαθμού ειδικεύσεως που τον χαρακτηρίζει είναι ιδιαίτερα σε θέση να συμβάλει επωφελώς στην προτεινόμενη διαδικασία εκδόσεως της πράξεως».

⁽⁵⁾ Βλέπε παράγραφο 2 της γνώμης CON/2015/10, παράγραφο 4 της γνώμης CON/2012/5, παράγραφο 8 της γνώμης CON/2011/44 και παράγραφο 4 της γνώμης CON/2011/42.

⁽⁶⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 7 στοιχείο γ) του προτεινόμενου κανονισμού.

⁽⁷⁾ Βλέπε άρθρο 1 παράγραφος 16 του προτεινόμενου κανονισμού.

Στις περιπτώσεις που η ΕΚΤ συνιστά την τροποποίηση του προτεινόμενου κανονισμού, συγκεκριμένες προτάσεις διατύπωσης περιλαμβάνονται σε τεχνικό κείμενο εργασίας συνοδευόμενες από την αντίστοιχη αιτιολογία. Το τεχνικό κείμενο εργασίας διατίθεται στον δικτυακό τόπο της ΕΚΤ.

Φρανκφούρτη, 11 Οκτωβρίου 2017.

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI
